

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 25.01.2016

Saksnr: 15-073540MED-OTIR/02

Rettsens leder: Dommerfullmektig Malin Strømberg Amble m. alm.
fullmakt

Meddommere: Gunnar Hatlen
Liv Håkonsen

Den offentlige påtalemyndighet

Politiadvokat Dag Paulsen

mot

Jan Kåre Christensen

Advokat Brynjar Nielsen Meling

DOM

Jan Kåre Christensen er født 03.08.1964 og bor i Krokstien 2 C, 0672 Oslo.

Politimesteren i Oslo har den 13.04.2015 utferdiget forelegg mot Jan Kåre Christensen for overtredelse av

Straffeloven § 390a

for ved plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd å ha krenket en annens fred

Grunnlag:

I perioden fra januar 2012 til mars 2015 fra sin bopel i Krokstien 2C i Oslo eller andre steder, fremsatte han på nettsiden jan.christensen.net og/eller andre nettsider som han hadde opprettet, en rekke blogginnlegg hvor Jan-Aage Torp ble omtalt blant annet som 'selvsentrert', 'ekkel', 'frekk', 'narsissistisk', 'syk', 'tyrann', 'psykopat' og 'spedalsk'. Videre ble det gjentatt i flere av innleggene og/eller i kommentarfeltet at Torp 'lever i hor', samt at han er en 'gammel gris som skiller seg og gifter seg med barnepiken'.

Tiltalte har ikke vedtatt forelegget, hvoretter påtalemyndigheten har sendt saken til retten for beramning av hovedforhandling hvor forelegget trer i stedet for tiltalebeslutning, jf. straffeprosessloven § 268.

Hovedforhandling ble holdt 20. januar 2016. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra 1 vitne, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til bot på kr 12 000, subsidiært fengsel i 20 dager. Aktor la også ned påstand om at tiltalte dømmes til å betale oppreisning til Jan-Aage Torp fastsatt etter rettens skjønn. Videre la aktor ned påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes, subsidiært at han anses på mildeste måte.

Rettens vurdering

Innledning

Tiltaleposten gjelder overtredelser av straffeloven av 22. mai 1902 nr. 10 (straffeloven 1902) § 390 a.

Den 1. oktober 2015 trådte straffeloven av 20. mai 2005 nr. 28 (straffeloven 2005) i kraft. Av straffeloven 2005 § 3 første ledd fremgår at det som utgangspunkt er straffelovgivningen på handlingstidspunktet som skal anvendes. Likevel skal lovgivningen på tidspunktet for avgjørelsen anvendes, når dette fører til et gunstigere resultat for den siktede og lovendringen skyldes et endret syn på hvilke handlinger som bør straffes, eller på bruken av strafferettslige reaksjoner. Straffeloven 1902 § 390 a er videreført i straffeloven 2005 § 266. Etter rettens vurdering gir anvendelse av straffelovgivningen etter ikrafttreddelsen av straffeloven 2005 ikke noe gunstigere resultat for den type handlinger det her er tale om. Retten legger derfor til grunn at det er bestemmelsene i straffeloven 1902 som skal anvendes i foreliggende sak.

Sakens bakgrunn

Tiltalte står bak nettsiden "Himmelske blogg" der han aktivt legger ut blogginnlegg om temaer han er opptatt av. Han har også en engelsk versjon av bloggen, der innleggene på Himmelske blogg blir oversatt og lagt ut. Blogginnleggene om fornærmede Jan-Aage Torp, heretter kalt Torp, ble Torp klar over i 2011 etter å ha foretatt et Google-søk på eget navn. Torp er fraskilt, og hadde giftet seg på nytt året før med sin nåværende kone. Tiltaltes forargelse over at Torp giftet seg på ny springer ut av et ulikt teologisk syn på gjengifte. Tiltalte mener at bibelen er klar på at dette ikke kan skje, og at den som gifter seg igjen lever i hor. Det fremgår av blogginnleggene at tiltalte er særlig opptatt av at Torp som en lederskikkelse, pastor og offentlig person lever på denne måten. Tiltalte forklarte at bakgrunnen for at han startet å skrive om Torp også var en historie han hadde hørt fra en person som hadde blitt lurt til å selge leiligheten sin og donere 1,5 millioner til Torps menighet. Det skal ikke være uenighet om at en slik donasjon skal ha skjedd, men Torp avviste at det skulle ha vært noe uredelig med denne donasjonen, eller at donasjonen ble brukt til annet enn etter giverens ønske.

Forholdene saken gjelder er blogginnlegg i tidsrommet januar 2012 til mars 2015. Torp har foretatt en opptelling av innleggene om ham og kommet til at han er nevnt i bloggen over 3 000 ganger. Hans kone er nevnt rundt 900 ganger, herunder er hun omtalt som en "*hore*" 167 ganger. Videre er Torp omtalt som en "*gammel gris*" over 30 ganger, "*horebukk*" over 110 ganger, "*narsissist/narresist*" over 30 ganger, "*psykopat*" over 200 ganger og "*falsk pastor/profet/apostel*" over 400 ganger. Antallene er ikke bestridt, og retten legger dem til grunn som bevist. Retten legger videre til grunn at dette er det samlede antallet ganger Torp er omtalt, og at tallene må nedjusteres noe sett hen til tidsperioden tiltalen gjelder. Retten legger likevel til grunn at Torp er omtalt på bloggen svært hyppig i den aktuelle perioden, at de overnevnte karakteristikk er brukt hyppig. I tillegg til dette er Torp flere ganger kalt "*spedalsk*", at han "*lever i hor*" og er en "*horkarl*", er "*selvsentrert, ekkel, frekk og narsissistisk*", at han fremstår som "*syk, ukontrollert og presset*", at han "*er og blir forblindet og styrt av demoner*", at han er "*en gammel gris som skiller seg og gifter seg med barnepiken akkurat som Todd Bentley*", at mennesker som Torp "*ikke er ledet av Gud, men av kjødet sitt, og at demonene får da fritt spillerom*", at Torp er et "*sykt maktmenneske*

og opptrer som en hensynsløs psykopat" og at han er en "taper". Videre har tiltalte uttalt at "Skulle jeg fått det til, hvis det hadde hjulpet, så skulle jeg tatt piggsko eller arbeids skoene mine fatt og sparket Hanvold, Torp og alle andre gjengiftede mitt i skrittet for det som de holder på med bringer ikke vekkelse eller fremgang med seg. Men dom død og fordervelse!". Videre har han lagt ut et bilde av en gris med vinger, og skrevet at "Bilde av griser som sikter til hva folk kaller en person som gifter seg med ei dame som kunne vært hans datter. Dette er bare et Illustrasjonsbilde på et forhold der en kaller noen for å være en gammel gris, men dette er bare et Illustrasjonsbilde. Selv griser kan se "hellige" ut, men en gris er en gris!". De overnevnte karakteristikker om omtaler av Torp er hentet fra større tekstinlegg som handler om Torp og ulike bibelske temaer. Torp forklarte at det i perioder kunne være så mye som 2-7 innlegg i uken om ham, mens det gjennomsnittlig har vært 1-3 innlegg. Intensiteten har økt etter at Torp anmeldte forholdet i september 2014. Torp forklarte videre at den massive negative omtalen av ham, men også hans kone og andre familiemedlemmer, har vært en stor personlig belastning.

Tiltalte har erkjent at det er han som har skrevet innleggene, og han sto i retten fast på det han har skrevet, og at hans ytringer ligger innenfor tros- og ytringsfriheten. Tiltalte finner støtte for sitt syn om at de som skiller seg og gifter seg på nytt lever i hor i ulike bibeltekster som han leste i retten. Tiltalte har videre forklart at Torp har vært minst like ille i sine karakteristikker av ham og hans familie, og tillegger Torp utsagn fremsatt under andre navn, muligens pseudonymer, og utsagn på en blogg tiltalte kaller "den falske smyrnabloggen". Den falske smyrnabloggen skal være opprettet i tiltaltes navn, men tiltalte avviste han som sto bak den. Torp har avvist at han har skrevet om tiltalte under pseudonym, eller på den falske smyrnabloggen. Torp har erkjent at han har svart tiltalte, og kalt ham "Anders Behring Breivik-sympatisør" to ganger, at bloggen er "idioti", ved et tilfelle omtalt ham som en "demon", kalt ham "lystløgner", at bloggene til tiltalte er "nedrige", at tiltalte er en "ryktespredere", at tiltalte har "manglende innsikt i engelsk og norsk", at han er "slem", "ond og dum" og at bloggen er "en variant av sosialpornografi". Som en følge av Torps anmeldelse møttes partene til et møte i Konfliktrådet, der de ikke oppnådde enighet. Tiltalte valgte likevel i ettertid å endre på en del formuleringer, og fjerne innleggene der Torp var omtalt som "gammel gris" og at Torp "hadde giftet seg med barnepiken". Videre ble omtalen av Torp som horebukk endret til "horkarl" i tråd med bibelens ord.

Straffeloven 1902 § 390 a

Hovedspørsmålet i saken er om blogginnleggene rammes av gjerningsbeskrivelsen i straffeloven 1902 § 390 a.

Bestemmelsen rammer den som "ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred".

Bestemmelsen kom inn i straffeloven ved lov 3. juni 1955 nr. 2, etter at Høyesteretts kjennelse i Rt. 1952 s.989 hadde avdekket at det ikke fantes lovhjemmel for å straffe telefonsjikanene. I proposisjonen om bestemmelsen sluttet departementet seg til et lovforslag med motiver fra Straffelovrådet - som også ble gjengitt samme sted, se Ot.prp.nr.41 (1954) side 20 til 25. Straffelovrådet uttrykte her blant annet følgende:

"Kravet om at adferden skal være «hensynsløs» gjelder også den plagsomme eller skremmende opptreden og medfører at dagliglivets små krenkelser faller utenfor straffebudet. Hensynsløs er en ganske sterk karakteristikk og vil iallfall som oftest forutsette at adferden helt klart er moralsk forkastelig. Avgjørelsen må foretas konkret, og omstendigheter som tid, sted og fornærmedes individuelle forhold vil få betydning ved bedømmelsen. Det skal mindre til for å karakterisere en plagsom opptreden som hensynsløs dersom den finner sted om natten enn om dagen, eller dersom den foretas overfor særlig sårbare personer, for eksempel gamle og svake, enn ovenfor unge og friske.

Inn under uttrykket «plagsom opptreden» går for eksempel sjikanøse telefonoppringninger. En enkelt sjikanøs oppringning vil i alminnelighet ikke rammes. Men gjentar de sjikanøse forstyrrelsene seg, vil forholdet lett stille seg annerledes. Av betydning vil det selvsagt være hva sjikanen for øvrig består i. Jo mer sårende eller brysom forstyrrelsen er, desto færre behøver de sjikanøse oppringninger være for at handlingen skal rammes av bestemmelsen. ..."

Høyesterett har i avgjørelsen inntatt i Rt 2014 s. 669 fastlagt den nedre grense for når straffeloven 1902 § 390 a kommer til anvendelse. Det er sinnets integritet som vernes av bestemmelsen, og kun alvorlige krenkelser som rammes. Det hitsettes fra avsnitt 17 og 18 i avgjørelsen:

"På bakgrunn av ordlyden og de forarbeidsuttalelsene jeg har nevnt, legger jeg til grunn at en fredskrenkelse først blir straffbar etter § 390 a dersom den går markert ut over slik ubehagligheter som alminnelig menneskelig samkvem regelmessig kan føre med seg. En krenkelse rammes således bare dersom den kan karakteriseres som "hensynsløs", eller som "kvalifisert klanderverdig"(...) Det må foretas en konkret helhetsvurdering av om et forhold daller unn under bestemmelsen, jf. Rt. 2010 side 845 avsnitt 14. Omstendigheter som når og hvor handlingen ble begått, om den hadde et aktverdig formål og fornærmedes opptreden vil ofte være sentrale elementer i vurderingen."

Retten legger dette vurderingstemaet til grunn i det følgende.

Forsvareren har gjort gjeldende at uttalelsene i foreliggende sak ikke rammes av straffeloven 1902 § 390 a fordi de er fremsatt bloggen, og at fornærmede da kan velge å la være å lese det som skrives om ham for å verne om sin egen fred. Retten mener at dersom uttalelsene hadde vært fremsatt direkte til Torp for eksempel på e-post eller ved tekstmelding, ville forholdet klart falle inn under bestemmelsens anvendelsesområde. Retten viser til Rt. 2010 s. 845 som gjaldt en rekke sms'er sendt til direktøren for Utlendingsnemnda. I avsnitt 15 i avgjørelsen uttales det:

"Slik jeg ser det, kunne en enkelt, eller noen få, av disse meldingene i utgangspunktet ikke gitt grunnlag for strafforfølgelse. Men det store antallet meldinger, sendt daglig over et lengre tidsrom, gjør at saken kommer i en annen stilling - slik også Straffelovrådet peker på når det gjelder sjikanøse telefonoppringninger og brev."

Retten mener at det at innleggene er publisert på internett, ikke utelukker anvendelsen av straffeloven 1902 § 390 a, og finner støtte for dette syn i underrettspraksis inntatt i TOSLO-2013-111859, RG-2008-1499 og THEDM-2004-3964. Blogginnleggene er åpent tilgjengelig for enhver, og indekseres slik at de får treff på Torps navn på søkemotorer som Google. Retten mener dette kan medføre at uttalelsene har beveget seg ut av privatsfæren og kan anses mottatt av den det skrives om, i hvert fall når det skjer i et slikt omfang, med en slik intensitet og over et så langt tidsrom som i foreliggende sak. I overnevnte avgjørelse inntatt i RG-2008-1499 fant retten at det å henge opp ca. 100 plakater i fornærmedes nærmiljø, der fornærmede var navngitt og titulert som "årets rasshøl", var en overtredelse av straffeloven 1902 § 390 a. Saken ble anket til Høyesterett, men ble nektet fremmet. Retten mener også at uttalelsene samlet sett har beveget seg langt bort fra tros- og religionskritikk, og heller tatt form av sjikanøs og trakasserende personforfølgning. Dette er etter rettens syn både hensynsløst og sterkt klanderverdig opptreden, også tatt i betraktning de negative uttalelser om tiltalte som har passert den andre veien. Torps opptreden har nok bidratt til å eskalere og forlenge konflikten, men dette kom som et svar på tiltaltes etter hvert omfattende skrivelser om Torp og hans ektefelle. Retten har ved vurderingen lagt til grunn at Torp som en offentlig og fremtredende person i Kristen-Norge må tåle mer enn en helt vanlig person må. Det må imidlertid gå en grense også for hva offentlige personer må tåle, som retten mener er overtrådt i denne saken.

Rettens vurdering så langt er at straffeloven 1902 § 390 a er overtrådt. Domfellelse etter straffeloven 1902 § 390 a kan imidlertid ikke skje dersom dette utgjør et utillatelig inngrep i ytringsfriheten. Selv om ytringsfriheten nyter et stort vern i Grunnlovens § 100 og EMKs artikkel 10, må ytringsfriheten ses opp mot den retten straffebestemmelsen skal verne. Først bemerker retten at uttalelsene ikke ligger i kjerneområdet av de hensyn ytringsfriheten skal beskytte. Slik retten ser det har blogginnleggene preg av å være sjikanøse og drevet av et personlig forfølgelsesmotiv. Retten mener likevel at det må være stor takhøyde også for slike uttalelser og karakteristikk, og at de enkeltstående uttalelsene i saken isolert sett ikke ville vært straffbare. Retten finner støtte for dette syn i Borgarting lagmannsretts dom inntatt i LB-2015-24004, der det uttales at

"Det er riktignok på det rene at ytringer som isolert sett ikke er straffbare, kan rammes av straffeloven § 390 a. Forusetningen er at de forekommer i et antall og på tidspunkter som gjør det særlig plagsomt for mottakeren, jf. f.eks. Rt-2010-845 avsnitt 15 der Høyesterett, i en sak som gjaldt et stort antall SMSer sendt til en offentlig tjenestemann, la avgjørende vekt på at det dreiet seg om et stort antall meldinger, som var sendt daglig over et lengre tidsrom."

Saken gjaldt to tilfeller av å trykke "liker" på et krenkende innlegg på Facebook, som ikke ble ansett å være straffbart. Retten mener imidlertid at det samlede omfanget av uttalelser i foreliggende sak, deres karakter, og at de er rettet mot en navngitt person som fremstår som et personangrep, fører til at vi er utenfor det ytringsfriheten er ment å beskytte.

Retten mener på denne bakgrunn, og med grunnlag i fremlagte utskrifter av Himmelske blogg, tiltaltes og fornærmede Torps forklaringer, at det er bevist ut over enhver rimelig og fornuftig tvil at tiltalte har fremsatt de blogginnlegg som er omtalt i grunnlaget for tiltalen, og at uttalelsene samlet sett er av en slik karakter og omfang at de rammes av den objektive gjerningsbeskrivelsen i straffeloven 1902 § 390 a.

Når det gjelder tiltaltes subjektive skyld mener retten at det også er bevist at det var innenfor tiltaltes forsett at fornærmede skulle oppfatte krenkelsen, og at han således har handlet forsettlig jf. straffeloven 1902 § 40.

Både de objektive og subjektive vilkårene for straff er oppfylt, og tiltalte dømmes i samsvar med tiltalen.

Straffutmåling

Aktor har lagt ned påstand om at straffen settes til en bot på 12 000 kroner. Retten mener dette er en passende reaksjon, og fastsetter straffen i samsvar med dette til en bot på 12 000 kroner, subsidiært fengsel i 20 dager.

Oppreisning

Det er nedlagt påstand om at tiltalte dømmes til å betale oppreisning til fornærmede Jan-Aage Torp fastsatt etter rettens skjønn. Fornærmedes bistandsadvokat har fremsatt krav om oppreisning i størrelsesordenen 30 000 – 50 000 kroner i medhold av skadeerstatningsloven § 3-5(1) b, subsidiært § 3-6.

Det fremgår av skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd bokstav b) at den som forsettlig har "tilføydd krenking eller mislig atferd" som nevnt i § 3-3 kan pålegges å betale den fornærmede en slik engangssum som retten finner rimelig til erstatning (oppreisning) for den voldte tort og smerte. Skadeserstatningsloven § 3-3 henviser blant annet til straffeloven 2005 § 266, som er en videreføring av straffeloven § 1902 § 390 a. I rettspraksis er det fastslått at «kan» her skal tolkes bokstavelig, slik at spørsmålet om det bør gis oppreisning skal undergis en helhetsvurdering der blant annet krenkelsens grovhet må tas i betraktning.

Oppreisningserstatning utmåles skjønnsmessig basert på hva som finnes "rimelig". Det samme gjelder for skadeerstatningsloven § 3-6. Sentralt i denne rimelighetsvurderingen står lovbruddets objektive grovhet, graden av tiltaltes skyld, fornærmedes subjektive

opplevelse av krenkelsen samt arten og omfanget av skadevirkningene som fornærmede er påført, jf. bl.a. Rt 2010 s. 1576.

Retten mener etter en helhetsvurdering at det ikke er rimelig å tilkjenne Torp oppreisningserstatning. Retten viser til at Torp selv har bidratt til å eskalere og forlenge konflikten ved sine utsagn om tiltalte, og at han har brukt til dels grove karakteristikker om tiltalte selv. Retten viser her også til at han ved flere anledninger har kalt ham en Anders Behring Breivik-sympatisør. Videre var Torp klar over at han er en kjent skikkelse i det kristne miljøet, og at han har flere tilhengere som spinner videre på hans uttalelser, og fremsetter til dels grove og krenkende utsagn overfor tiltalte og hans familie. Retten viser her til skadeerstatningsloven § 5-1 om skadelidtes medvirkning.

På denne bakgrunn, og etter en samlet helhetsvurdering, mener retten at kravet om oppreisning verken etter skadeerstatningsloven § 3-5 eller § 3-6 skal tas til følge.

Saksomkostninger

Aktor har videre påstått at tiltalte idømmes saksomkostninger. Tiltalte bør som hovedregel pålegges å erstatte det offentlige saksomkostninger dersom han blir dømt, jf. straffeprosessloven § 436 første ledd. Ved fastsettelsen av saksomkostningenes størrelse, skal det tas hensyn til tiltaltes økonomiske evne, og slik at saksomkostninger bare ilegges dersom det er mulig å oppnå dekning, jf. straffeprosessloven § 437 tredje ledd. Retten mener at saksomkostningene i foreliggende sak passende kan settes til 3 000 kroner.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

1. Jan Kåre Christensen, født 03.08.1964, dømmes for overtredelse av straffeloven 1902 § 390 a til en bot på 12 000 – tolv tusen – kroner, subsidiært fengsel i 20 – tjue – dager.
2. Jan Kåre Christensen frifinnes for oppreisingskravet.
3. Jan Kåre Christensen dømmes videre til å betale saksomkostninger til det offentlige med 3 000 – tretusen – kroner.

****

Frammøteforkynning

Domfelte er innkalt til frammøteforkynning i Oslo tingrett.

Sted: Oslo tingrett
Dag: Fredag
Dato: 29.01.2016
Klokkeslett: 09.30

Retten hevet

Malin Strømberg Amble

Gunnar Hatlen

Liv Håkonsen

RETTLEDNING TIL DOMFELTE I TINGRETTE

Anke over tingrettens dom

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. Anke over en dom i tingretten må settes fram innen to uker fra den dag dommen er avsagt eller forkynt. Domfelte må innen samme frist angi om det begjæres ny behandling av rettskrav pådømt til fordel for fornærmede eller andre, slik som nevnt i straffeprosessloven § 3.

Hvis du mener at skyldkravene for straff ikke er oppfylt, kan du anke over bevisvurderingen under skyldspørsmålet. Du kan også anke over lovanvendelsen under skyldspørsmålet, utmålingen av straff eller annen rettsfølge, og over feil ved saksbehandlingen.

Lagmannsretten kan nekte å behandle anken hvis retten finner det klart at den ikke vil føre frem. Hvis saken gjelder en forbrytelse som etter loven kan medføre fengsel i mer enn seks år, vil anken bare kunne nektes fremmet når retten finner at anken gjelder spørsmål av mindre betydning, eller at det ellers ikke er grunn til at anken blir fremmet. I saker hvor påtalemyndigheten ikke har påstått eller det ikke er idømt annen reaksjon enn bot, inndragning, eller tap av retten til å føre motorvogn, kan anken bare fremmes dersom særlige grunner taler for det.

Hvis anken blir fremmet, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

I ankeerklæringen må nevnes:

- den dom som ankes, om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte tiltaleposter, og om den omfatter avgjørelse om inndragning
- om anken gjelder saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff eller annen rettsfølge
- når anken gjelder saksbehandlingen; hvilken feil som påberopes
- om det begjæres ny behandling av rettskrav til fordel for fornærmede eller andre, som nevnt i straffeprosessloven § 3

Ved begjæring om ny behandling av krav som nevnt i straffeprosessloven § 3, må det angis:

4. om den gjelder hele avgjørelsen
5. det resultat som kreves
6. de feil som gjøres gjeldende
7. den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
8. de bevis som vil bli ført

Videre bør nevnes:

- nye bevis som påberopes
- den endring som ønskes
- ved anke over lovanvendelsen; hvilken feil anken grunnes på

Du kan sette fram ankeerklæringen skriftlig eller muntlig for den tingretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (f.eks. statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også sette fram anken for tilsatte i fengselet. Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om du bør erklære anke, og eventuelt hjelpe deg med å skrive ankeerklæringen. Du kan også få hjelp til å skrive ankeerklæringen hos tingretten, påtalemyndigheten eller hos tilsatte i fengselet. I alle tilfelle må du selv underskrive ankeerklæringen.

Begjæring om ny behandling i tingretten

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under hovedforhandlingen, kan du begjære saken behandlet på nytt. Vilklårene for ny behandling på grunn av møtefravær er at du gjør det sannsynlig at du hadde gyldig fravær, og at du ikke kan bebreides for at du unnlot å melde fra i tide. Begjæring om ny behandling må settes frem for tingretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommen er forkynt.

Fengselsstraff

Dersom du er idømt fengselsstraff og har særlige ønsker om tidspunktet for soningen av denne, må du henvende deg til Kriminalomsorgen. Du vil få pålegg av Kriminalomsorgen om å møte til fastsatt tid og sted for soning av fengselsstraffen.

Dersom du er idømt betinget fengselsstraff, betyr det at utmålingen eller fullbyrdelsen av straffen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan være

fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at straff helt eller delvis skal fullbyrdes.

Samfunnsstraff

Dersom du er idømt samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at den subsidiære fengselsstraffen helt eller delvis skal fullbyrdes.

Ungdomsstraff

Dersom du er idømt ungdomsstraff, sendes saken til Konfliktrådet. Konfliktrådet vil innkalle til et stormøte hvor det skal utarbeides en ungdomsplan. Blir man ikke enige om en ungdomsplan, sendes saken tilbake til domstolen som avgjør om hele eller deler av den betingede straffen skal fullbyrdes. Hvis du begår en ny straffbar handling før ungdomsstraffen er gjennomført, eller hvis du bryter vilkårene satt i ungdomsplanen, kan retten bestemme at den subsidiære fengselsstraffen helt eller delvis skal fullbyrdes.

Bot

Hvis en bot ikke blir betalt til fastsatt tid, vil den bli innkrevet av Statens Innkrevingssentral ved lønnstrekk eller annen tvangsfullbyrdelse. Lykkes ikke dette, må den subsidiære fengselsstraffen sones.